

OD. No. 46

Naam SPANJE

Zie ook:

ARCHIEF 19CD/0

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
24-2-47	C	27/2-47									
27-2-47	4	28-2-47									
19-9-47	4	19-9-47									
24/10	B	22/10									
13/1-48	Pub	12/1-48									
16/1	Pub	16/1									
20/1	4	20/1									
14/7-51	TE	16/7									
15/2-52	C	19/2									

19 FEB 1954

23 FEB 1954

24 nov. 1961

Bob H

17 dec. 1961

7 JAN 1969

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 76

NAAM: SPANJE

1. Gezien Opleggen.
Afdeeling CV 24 Februari 1947

18

SEE KMAV FILE 11

Voln. 69480

12 SEP. 1949

7 September 1949

U 18815 a - C 56 - KC 1

Betr: Militaire Commandanten in SPANJE, BALEAREN,
CANARISCHE EILANDEN en MAROKKO.

.. Hiernevens moge ik U doen toekomen een
lijst van militaire commandanten in de
bovengenoemde landen.

A.

an het Ministerie van Binnenlandse Zaken
Javastraat 68
'sGRAVENHAGE.

LIJST VAN MILITAIRE COMMANDANTEN IN SPANJE, BALEAREN, CANARISCHE
EILANDEN EN MAROKKO

-0-

EJERCITO.--7

Abril, 1949

REGIONES MILITARES (1) (Capitanes Generales. Excmos. Sres.)

- 1a (MADRID, Ciudad Real, Cuenca, Toledo, Segovia, Avila, Caceres y Badajoz):
Teniente General D. Agustin MUNOZ GRANDES (3-3-45. B. O. 7.)
- 2a (SEVILLA, Cordoba, Jaen, Cadiz y Huelva):-
Teniente General D. Ricardo RADA PERAL (31-10-46. B. O. E. 307.)
- 3a (VALENCIA, Castellon Alicante, Murcia y Albacete):-
Teniente General D. José Monasterio ITUARTE (11-10-45. B. O. 16)
- 4a (BARCELONA, Tarragona, Lerida y Gerona):-
Teniente General D. José SOLCHAGA ZALA (3-3-45. B. O. 7)
- 5a (ZARAGOZA, Huesca, Teruel, Guadalajara y Soria):-
Teniente General D. Juan Bautista SANCHEZ GONZALEZ (13-4-45. B. O. 17)
- 6a (BURGOS, Santander, Palencia, Vizcaya, Guipuzcoa, Navarra, Logrono y Alava):
Teniente General D. Juan YAGUE BLANCO (24-9-43. B. O. 1-10)
- 7a (VALLADOLID, Leon, Zamora, Salamanca y Oviedo):-
Teniente General D. Vicente LAFUENTE BALEZTENA (26-7-46. B. O. E. 230)
- 8a (LA CORUÑA, Lugo, Orense y Pontevedra):-
Teniente General D. Fernando BARRON ORTIZ
- 9a (GRANADA, Malaga y Almeria):-
General de Division D. Saturnino GONZALEZ BADIA RUBIO (26-7-46. B.O.E.230)

(1) La residencia oficial de estas radica en la primera capital de las
que se citan (de officiele residentie bevindt zich in de eerstgenoemde
van deze plaatsen)

EJERCITO.--8

Diciembre, 1948

CAPITANIAS GENERALES

De las Islas Baleares:-

Excmo. Sr. Teniente General D. Eduardo SAENZ de BURUAGA y POLANCO
(12-11-48. B. O. 259)

De las Islas Canarias:-

Excmo. Sr. Teniente General Jefe D. Francisco GARCIA ESCAMEZ e INIESTA
(10-1-47. B. O. 14)

EJERCITO DE MARRUECOS

General Jefe:- Excmo. Sr. Teniente General D. José Enrique VARELA IGLESIAS
(3-3-45. B. O. 7)

Secretario personal en Madrid:- Ilmo. Sr. D. Policarpo GONZALEZ BRINQUIS,
Coronel de Infanteria.

12 SEP. 1949

8 September 1949

ACD 69474

U 18810 a - G 56 - KC 1

Betr: Politieke inlichting.

Uit zeer betrouwbare bron vernam ik omtrent een circulaire betreffende bovengenoemd onderwerp het volgende.

Ik moge U verzoeken deze gegevens niet aan Uw buitenlandse relaties te willen doorgeven zonder mijn voorkennis.

- "1. Met verwijzing naar de twee voorafgaande politieke berichten, dd. 22 dezer, kan thans bericht worden, dat de Directeur-Generaal van de Seguridad een circulaire heeft gezonden aan alle chefs van de "politieke brigades" van de geheime politie, waarvan de inhoud, vrij vertaald, als volgt luidt:
 - a. "Het is bij het Directoraat-Generaal van de Seguridad bekend, dat elementen van de zg. Nationale Unie, op instructie van hun in FRANKRIJK gevestigd Comité, contacten aanknopen met monarchistische groeperingen in MADRID, met de bedoeling een z.g. "Eenheidsfront" te vormen, waarin, met uitzondering van communistische groepen, alle soorten organisaties zullen worden opgenomen. In deze hoofdstad (MADRID) hebben reeds bijeenkomsten plaatsgevonden, o.m. in het Palace Hotel en andere etablissementen, gevestigd aan de Gran Via, waarbij deze groepen overeen zijn gekomen, dat voortaan geen terroristische daden zullen plaatsvinden. Men wil het Spaanse volk doen geloven, dat het uitsluitend de bedoeling is, de monarchie in SPANJE te herstellen.
 - b. "Met deze politiek zijn de vertegenwoordigers van alle groepen het eens, inclusief de C.N.T., omdat het enige doel, hetwelk door allen nagestreefd wordt, is, het huidige regime omver te werpen, waarbij verschillende generaals van het leger en admiraals van de vloot zich heb en gecompromitteerd, helden van onze kruistocht, die in hun onwetendheid ertoe zijn overgegaan, samen te werken met extremistische elementen, hun onverzoenlijke vijanden, moordenaars van hun familieleden en rovers van hun bezittingen.
 - c. "Waar in het verleden de monarchistische elementen met voorkomendheid zijn behandeld, dient tegen hen vanaf heden, met gestrengheid te worden opgetreden. Wanneer er ruzie ontstaat tussen rechtse elementen van monarchistische inslag en falangisten of andere personen, die deel uitmaken van de Glorieuze Nationale Beweging, dienen de monarchisten, in verband met het hieraan voorafgaande, beschouwd te worden als extremistische elementen van de allergevaarlijkste soort, die in zulke gevallen, zonder acht te slaan

Aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken
Javastraat 68
'sGRAVENHAGE.

op hun staat van dienst, eventuele decoraties, lidmaatschapskaarten (van nationale groepen) en certificaten (door het huidige regime uitgereikt), die zij zouden kunnen tonen, te mijner beschikking dienen te worden gesteld.

d. "Ugелieve van een en ander goede nota te nemen en ter kennis van de onder Uw bevelen staande minderen te brengen"

2. Uit de hierboven vertaalde circulaire blijkt, dat de politie-autoriteiten, die onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken ressorteren, het niet eens zijn met de wijze, waarop Kolonel RYMAR (dus de militairen autoriteiten) de zaak tegen ARANDA hebben aangepakt.
3. Uit voorgaande circulaires van de Directeur-Generaal van de Seguridad is gebleken, dat in de laatste maanden hulp-agenten, welke afkomstig zijn uit de Falange, bij de Seguridad zijn ingeschakeld. In een dezer circulaires vestigt de Directeur-Generaal van de Seguridad er de aandacht op, dat in de toekomst de politie in vaste dienst op normale wijze met deze falangistische hulp-politie dient samen te werken en dat streng zal worden opgetreden tegen politie-ambtenaren, die zich hieraan niet strikt houden. Het is zeer waarschijnlijk te achten, dat deze falangistische elementen op het doorzetten der zaak tegen het C.I.C. en de monarchisten hebben aangedrongen.
4. In ieder geval is het opmerkelijk, dat de politie de termen "Nationale Unie" en "Eenheidsfront" gebruikt, welke nooit in kringen der monarchisten en het C.I.C. zijn benut. Men kan hieruit de conclusie trekken, dat de gearresteerde vertegenwoordiger van de C.N.T. te MADRID, waarvan in vorige rapporten melding gemaakt werd, de juiste naam van het Comite niet wist, of niet heeft gezegd.
5. Aangezien het C.I.C. via de socialisten en monarchisten over goede politie-contacten beschikt, zal het wel mogelijk zijn, zich tegen de actie der politie te beschermen. Voor zover bekend, hebben nog geen arrestaties van monarchistische elementen plaatsgevonden."

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN
Javastraat 68.

's-Gravenhage, 14 September 1948.

No. C 43278. C/I.

Uw No. U 11673 a - C 56 - KC 1.

d.d.: 5-8-1948.

Onderwerp: Organisatie van de Politie in Spanje.

GEHEIM.

UITGEBOKT

OPENBES

Met belangstelling heb ik kennis genomen van het rapport omtrent de organisatie van de Spaanse politie.

Naar aanleiding hiervan moge ik U verzoeken mij in te lichten of mogelijk ook een sectie van de Spaanse politie bestaat, die zich bezig houdt met het inwinnen van inlichtingen in het buitenland. Bij mijn Dienst zijn namelijk enige malen zeer vage aanwijzingen ontvangen welke in deze richting duiden.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Aan de Hoogedelgestr, Heer P.J.M. Driebeek
Regeringscommissaris in Algemene Dienst
Plein 1813 No. 4
's-GR A V E N H A G E.

L. Pot.

OPGELEGD

5 Augustus 1948

Volgno.

9 AUG. 1948.

U 11673 a - C 56 - KC 1

ACD/43278

Betr.: Organisatie van de Politie in SPANJE

Omtrent bovengenoemd onderwerp moge ik U ingesloten een rapport doen toekomen, hetwelk ik ontving van mijn vertegenwoordiger ter plaatse. Het rapport is samengesteld uit gegevens, afkomstig uit officiële Spaanse publicaties, voor zover deze verkrijgbaar waren. Eventuele op- en aanmerkingen omtrent dit rapport zie ik met belangstelling tegevoet.

A *91*

Aan: de Centrale Veiligheidsdienst,
t.a.v. De Weledelgestr. Heer P. Gerbrands,
Javastraat 68,
's-GRAVENHAGE

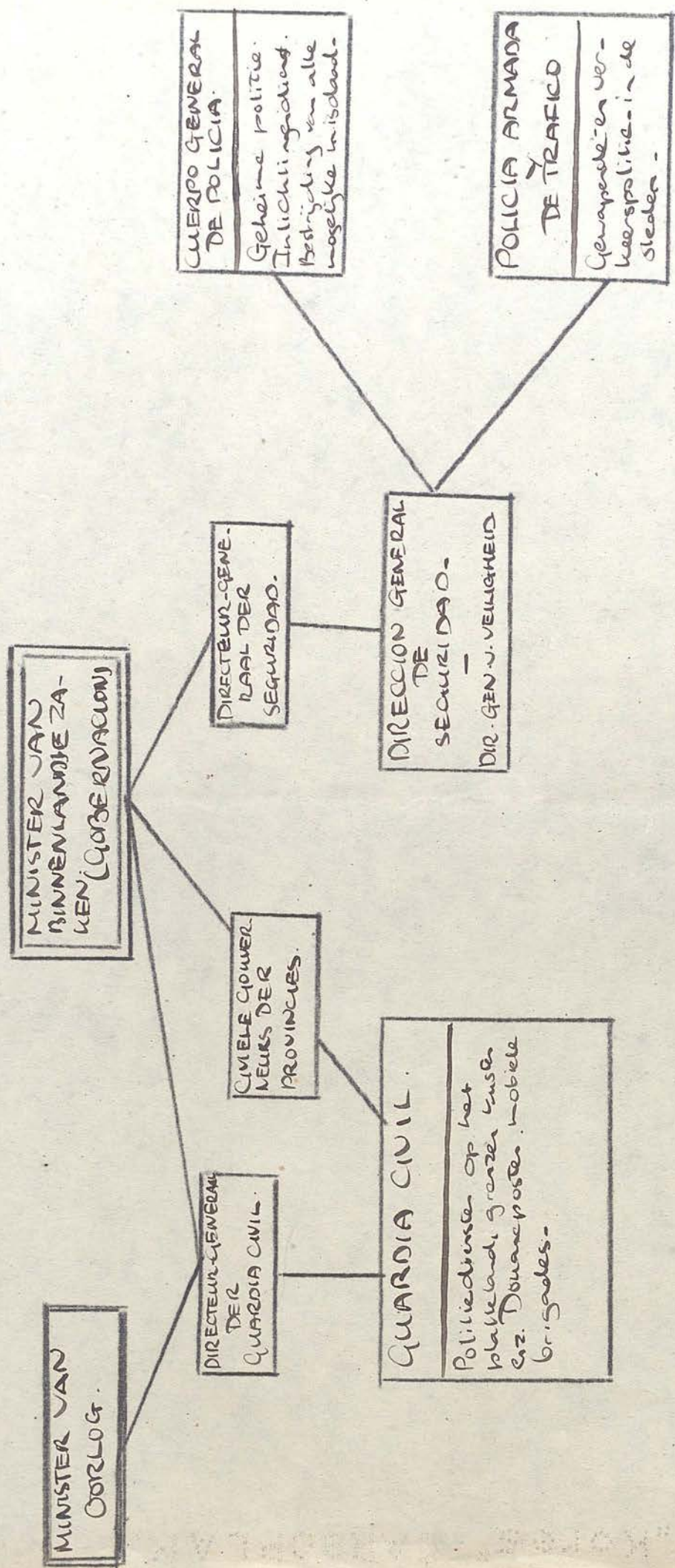
bilag 422-8
432/8

ORGANISATIE SPAANSE POLITIE.

HOOFDSTUK:

- I: ALGEMEEN
- II: DIRECCION GENERAL DE SEGURIDAD.
- III: POLICIA ARMADA Y DE TRAFICO.
- IV: GUARDIA CIVIL.

Madrid, 13 Juli 1948.

ORGANISATIE SCHEMA SPAANSE POLITIE

Opin: Voor verhouding Guardia Civil t.o.v. Minister van Oorlog zie Hoofdstuk II

I. ALGEMEEN

In Spanje wordt de politietaak vervuld door een Rijkspolitie (Policia Gubernativa), welke ressorteert onder de Minister van Binnenlandse Zaken.

Alle onderdelen van deze Policia Gubernativa, met uitzondering van de Guardia Civil, worden geleid vanuit de Dirección General de Seguridad (Directoraat-Generaal van Veiligheid), onder leiding van een Directeur-Generaal.

Het Instituut der Guardia Civil, hoewel dit ook een Rijkspolitie taak vervult, ressorteert rechtstreeks onder de Minister van Binnenlandse Zaken, voor wat betreft de uitoefening van zijn speciale taak, maar ook de Minister van Oorlog heeft zekere bevoegdheden over dit Korps.

Alleen in Madrid heeft de Directeur-Generaal der Seguridad enige zeggenschap over de Guardia Civil, daar hij, indien de omstandigheden dit vereisen, de taak van handhaving der openbare orde van de Civiele Gouverneur aldaar overneemt, dus automatisch de beschikking krijgt over de in die provincie gelegen zijnde Guardia Civil.

De "Milicias de FET y de las JONS" (gewapende afdeling der Falange) kunnen, indien de Directeur-Generaal der Seguridad het nodig acht, voor politie-diensten worden gebruikt.

Als hulpkrachten van de Rijkspolitie worden beschouwd, leden van de stedelijke politie, boswachters, houtvesters, employé's van spoorwegen en openbare vermakelijkheidsinstellingen, enz.

De Spaanse Rijkspolitie, afgezien van de Guardia Civil, bestaat uit de 2 volgende onderdelen, onder leiding van de Directeur-Generaal der Seguridad:

1e. Cuerpo General de Policia (algemeen politiekorps). Dit is de zg. geheime politie, optredend ter bestrijding van misdaad op alle gebied.

2e. Cuerpo de Policia Armada y de Trafico (Korps gewapende- en verkeerspolitie). Dit is de geuniformeerde politie, belast met handhaving der openbare orde en verkeerstoezicht.

De taak van de in het openbaar optredende, geuniformeerde politie, wordt in Spanje uitgevoerd door de 2 Korpsen, Guardia Civil en Policia Armada. De beide Korpsen zijn op volledig militaire leest geschoeid, gekazerneerd, waar bewapend en beschikken over mobiele, deels gemotoriseerde onderdelen. Het verschil komt in principe hier op neer, dat de Guardia Civil de politietaak vervult op het platteland, aan de kusten en de grenzen, terwijl de Policia Armada hoofdzakelijk optreedt in de steden. Zij vullen echter elkaar aan waar nodig en men kan beider optreden op ieder punt van Spanje verwachten.

De Guardia Civil heeft bovendien nog een belangrijke economische en fiscale functie.

Een typisch voorbeeld echter van het naast elkaar optreden van vele diensten in Spanje, is de samenstelling van een Spaanse douanepost. Hierin zijn aanwezig:

1. een ambtenaar der Seguridad (Cuerpo General de Policia), die de paspoorten controleert, met enige agenten der Policia Armada;
2. een ambtenaar van het Ministerie van Financiën (afdeling Aduanas), welke accijnzen, invoerrechten, e.d. int, met enige leden der Guardia Civil, die de visitaties verrichten, enz.
3. een ambtenaar van de Bank van Spanje, die de deviezen controleert.

De stedelijke-

De stedelijke politie, waarover de grotere Spaanse steden beschikken vervullen een zeer ondergeschikte rol, in hoofdzaak neerkomende op verkeersregeling. Deze heeft geen aandeel in bestrijding van misdaad.

-0-

II. DIRECCION GENERAL DE SEGURIDAD

De Dirección General de Seguridad is gevestigd in een groot oud gebouw op de Puerta del Sol te Madrid. Voor wat de werkzaamheden van het Cuerpo General de Policía betreft, bevindt zich in iedere hoofdstad der provincie een Commissariaat (Comisaría) en in de andere steden van de provincie een Inspectie (Inspección). Deze posten worden al naar het oordeel van de Directeur-Generaal van personeel voorzien.

Uit bijgaand schema blijkt de interne organisatie van de Dirección General de Seguridad duidelijk. Er wordt over zeer vele diensten beschikt, en dit lichaam beweegt zich dan ook op ieder denkbaar gebied van politio-
nele activiteit. Hiervoor is de Dirección General in eerste instantie verdeeld in 3 onderdelen, n.l. de inlichtingendienst, het algemeen secretariaat en de Inspectie-Generaal der gewapende- en verkeerspolitie. De 2 eersten vormen samen het Cuerpo General de Policía, het laatste het Cuerpo de Policía Armada y Tráfico. De werkzaamheden van de eerste geschieden in het geheim en komen neer op de bestrijding en achtervolging van commune delicten, censuur, achtervolging van buiten de wet gestelde politieke partijen, toezicht op andere dan Katholieke godsdiensten, controle op vreemdelingen, en uitgifte van paspoorten aan Spaanse burgers. De tweede organisatie treedt geuniformeerd in het openbaar op en is louter een machtsapparaat, welks voornaamste taak is, om iedere poging tot opstand te onderdrukken, om bij alle voorkomende gelegenheden de orde te handhaven.

Het Cuerpo General de Policía moet, als zeer efficiënt worden beschouwd. Het is b.v. voor vreemdelingen bijna onmogelijk, om zich onopgemerkt door Spanje te verplaatsen, of om enige tijd op een zelfde plaats verblijf te houden, zonder dat de autoriteiten hiervan op de hoogte komen. Dit wordt bereikt door een ten strengste gehandhaafd verplicht registratie systeem in hotels, pensions en zelfs particuliere woningen, alsmede door middel van treincontroles e.d. Iedere vreemdeling die door Spanje reist, moet, behalve van paspoort met geldig visum, voorzien zijn van het zg. "triptico", dat bij aankomst in een hotel wordt ingevuld en aan de politie overhandigd. Tegelijkertijd wordt een nieuw blanco exemplaar aan de reiziger uitgedeeld. Indien men niet in het bezit van een dergelijk papier is, wordt men onmiddellijk in het gevang opgesloten.

Van de bewegingen der verschillende oppositie-partijen, blijkt men bijna altijd volledig op de hoogte te zijn, daar telkens wanneer door dezen een of ander definitieve stap ondernomen zal worden, arrestaties plaats vinden, die ieder resultaat beletten. Dit werkt uitermate verlam-
mend op de activiteit der oppositie, die dan ook uiterst bevreesd is, om iets te ondernemen. Bij dit werk schuwt de geheime politie Gestapo-metho-
den in het geheel niet.

De Dirección General de Seguridad beschikt over zeer vele, informa-
teurs, welke men kan vinden onder de uitoefenaars van beroepen als taxi-
chauffeurs, kellners, enz. Bovendien zijn gezien de huidige moeilijke
financiële omstandigheden, waarin een groot deel van het Spaanse volk
verkeert, gemakkelijk vele personen te vinden, die voor geld inlichtingen
aan de politie verschaffen.

Het personeel-

Het personeel van het Cuerpo General de Policia, is in 2 groepen verdeeld, een zg. superieure bevelsgroep en een zg. uitvoerende groep. De eerste bestaat uit commissarissen-generaal en commissarissen van 1e, 2e en 3e klasse, de tweede uit inspecteurs van 1e en 2e klasse en agenten van 1e, 2e en 3e klasse.

-0-

III. ORGANISATIE DER POLICIA ARMADA Y TRAFICO

Taak:

Het garanderen van de openbare orde, persoonlijke veiligheid, het respect voor het eigendom, en de gehoorzaamheid aan de wet.

Bij de Wet van 8 Maart 1941, is vastgesteld, dat het Korps uitsluitend militaire aard en organisatie zal hebben en alle leden ervan zijn onderworpen aan de krijgstuicht.

Organisatie:

Het Cuerpo de Policia Armada y Trafico bestaat uit:

- a) eenheden gewapende politie;
- b) verkeerspolitie.

De gewapende politie (Policia Armada) is verder verdeeld in:

1. mobiele banderas (overeenkomende met bataljons), bestaande uit 3 compagnieën van 127 man en een zwaar ~~gewapen~~-compagnie van 136 man, met een bewapening van mortieren, zware en lichte mitrailleurs;
2. garnizoens banderas, garnizoen's compagnieën en garnizoen's secties van type A of B. Deze zijn meestal groter dan de mobiele eenheden, b.v. een garnizoen's bandera telt 938 man tegenover een mobiele bandera van 517 man. Al naar gelang van de grootte en politiek-sociale omstandigheden van een stad worden daar een of meer van dergelijke secties, compagnieën, enz. in vast garnizoen gelegd;
3. groepen cavalerie, ieder bestaande uit 3 escadrons;
4. bataljon chauffeurs, welke zijn diensten verricht voor het wagenpark der civiele Ministeries.

De Policia de Trafico bestaat uit 6 compagnieën. In ieder van de gewesten (Circunscripción) waarover de organisatie der Policia Armada in Spanje is verdeeld, bevindt zich een dergelijke compagnie, die militair gesproken onder de commandant van dit gewest is gesteld en wat betreft zijn taak onder de Jefatura de Trafico (Dienst Verkeer) te Madrid staat. De sterkten van deze compagnieën varieert naar behoeften.

Het bataljon chauffeurs^{be} staat eveneens uit 6 compagnieën, verspreid over Spanje en naar behoefte variërend.

Bevelvoering en organieke indeling.

Het centrale bevelsorgaan met zetel te Madrid, is de Inspectie-Generaal (Inspección General). Hiervan hangen direct af de 6 gewesten (Circunscripciones) der Policia Armada en de Dienst Verkeer (Jefatura de Trafico). De Inspecteur-Generaal wordt terzijde gestaan door 2 sub-inspecteurs met de rang van kolonel. Aan het hoofd van iedere Circunscripción staat een luitenant-kolonel. Iedere Circunscripción is wederom verdeeld in 2 of 3 Comandancias, hetgeen de standplaatsen zijn van één, twee of drie banderas móviles (mobiele bataljons). Het aantal Comandancias is 15 en het totale aantal mobiele bataljons 21. Het hoofdkwartier van de eerste Circunscripción bevindt zich te Madrid, van de 2e t/m de 6e respectievelijk te Sevilla, Valencia, Barcelona, Bilbao, en Oviedo. Comandancias bevinden zich verder te Badajoz, Cadiz, Malaga, Murcia, Zaragoza, San Sebastian, Santander, Valladolid en La Coruña. Bij iedere Comandancia is een aantal garnizoenscompagnieën en secties ingedeeld. De Commandant van een Circunscripción voert tevens het bevel over de Comandancia van zijn standplaats.

De sterkte-

De totale sterkte van de Policia Armada y de Trafico is:

Policia Armada + Inspectie en Academie, etc.	20.912 man
Wagenpark (Bataljon Chauffeurs)	1.182 "
Policia de Trafico	4.218 " "

26.312 man

Personeel.

Het personeel komt voort uit leger, vloot en luchtmacht, en moet een examen afleggen bij de speciale Academie (Academia Especial de Policia Armada y de Trafico), waar ze naderhand ook hun opleiding krijgen. De officieren worden eveneens daar opgeleid en komen grotendeels uit de rangen voort.

Uniform.

Tuniek met liggende kraag, pofbroek en platte pet van lichtgrijze stof. De pet heeft een rode band en is verder voorzien van een verguld embleem. Zwartlederen beenkappen, schoeisel, koppels, patroontassen, enz. Officieren hetzelfde uniform. Rangonderscheidingstekenen zijn hetzelfde als in het leger.

Bewapening.

Ieder lid der Policia Armada is zowel in en buiten dienst bewapend met een 9 mm.-pistool Astra, model 1921 en gummiknuppel. Op patrouille enz. is hij tevens voorzien van een Mauser-geweer of een karabijn. Korporaals en onderofficieren zijn dikwijls uitgerust met machine-pistool (sub-machine-gun) 9 mm., overeenkomend met het Duitse Erna-model. De zware bewapening van het korps bestaat uit mortieren, lichtmachinegeweer, Spaans model O.C., overeenkomend met Bren-gun en zware mitrailleurs Hotchkiss, model 1914.

De mobiele brigades beschikken over overvalwagens en autobussen en lichte pantserwagens.

Algemeen.

Het Korps is zeer goed getraind en gespecialiseerd in straatgevechten en onderdrukken van woelingen. Bij parades, optochten, e.d. verzorgen zij de afzettingen. Alle banken, regeringsinstellingen, stations en andere openbare gebouwen, staan onder constante bewaking van deze politie troepen. Iedere stad is ingedeeld in wijken, welke onder voortdurende controle van straatpatrouilles en Policia Armada staan. Bewakingen, zoals bovengenoemd, evenals de straatpatrouilles, geschieden altijd door twee man, het zg. "pareja" (paar).

De Policia de Trafico is uitgerust met motorfietsen en patrouilleert door de grote steden en verkeerswegen door geheel Spanje.

IV. ORGANISATIE EN TAAK VAN HET INSTITUUT DER GUARDIA CIVIL

=====

Het Instituut (Korps) der GUARDIA CIVIL (hierna afgekort tot G.C.) maakt deel uit van het Spaanse leger.

I. De speciale taak:

Waken over personen en eigendommen - voor de nauwlettende inachtneming der Wet en de strikte uitvoering van afkondigingen en beschikkingen van algemene aard, het voorkomen van fraude, het beletten en vervolgen met eventuele in beslagname, van smokkelhandel, het voorkomen van clandestien vervoer en bezit van wapenen, het ontdekken en in hechtenis nemen van iedere soort misdadiger en verstoorder van de openbare orde en tenslotte het verlenen van alle hulp, welke in zijn vermogen ligt, in geval van brand, overstromingen, epidemieën en andere openbare rampen.

II. De G.C. hangt af van:

1. De Minister van Oorlog voor wat betreft: organisatie, personeel, discipline, bewapening en militaire diensten.

2. De Minister van Binnenlandse Zaken (Gobernación) voor wat betreft zijn speciale taak (dus de dagelijks te verrichten dienst in normale toestand), inkomsten, kwartieren, paarden, lastdieren e.d., inschepingen en al het overige materiaal voor de dienst benodigd.

Voor wat de vervulling der speciale taak betreft, staat de G.C. in iedere provincie ter beschikking van de Civiele Gouverneur dier provincie.

Zowel de Minister van Oorlog als van Binnenlandse Zaken kunnen de Directeur-Generaal der G.C. tijdelijk of permanent de bevoegdheden toekennen, welke zij van belang achten voor de dienst.

Andere Ministeries, die bepaalde diensten verlangen van de G.C., kunnen deze verzoeken van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Uitzonderd hiervan zijn:

1. Het Ministerie van Justitie en de rechterlijke autoriteiten, welke in dringende gevallen, en met inachtneming van de wetten van instructie, direct de hulp van de G.C. kunnen inroepen.

2. Douane- e.a. autoriteiten van het Ministerie van Financiën, bij wier afdelingen eenheden der G.C. zijn ingedeeld. De door deze eenheden te verrichten dienst wordt door eerdergenoemde autoriteiten bepaald.

3. Militaire autoriteiten kunnen zich eveneens rechtstreeks tot de G.C. in hun district wenden.

De Kapitein-Generaals oefenen hun militaire jurisdictie uit over de eenheden der G.C. in hun gewest.

III. Organisatie:

De G.C. staat onder bevel van een Luitenant-Generaal van het leger, met de titel van Directeur-Generaal. Zijn bevoegdheden zijn: leiding en inspectie van de dienst, inwendige dienst, discipline, organisatie, instructie, personeel, kwartieren en materiaal.

Een divisie-generaal van het Instituut der G.C. is zijn chef-staf met de benaming van onder-directeur.

De G.C.-

De G.C. is ingedeeld in de volgende takken van dienst:

RURALES (lett. Landelijke) - dit zijn de afdelingen, belast met de politietak in de provinciën, d.w.z. op het platteland buiten de grote steden.

MOVILES - mobiele afdelingen

VETERANOS - veteranen

FRONTERAS - grenzen

COSTAS - kusten

MAR - zee

ESPECIALISTAS - specialisten

De RURALES zijn belast met de bewaking, veiligheid, openbare orde, in de dorpen, velden, verbindingswegen- en middelen, fabrieken, etablissementen, mijnbouwondernemingen, etc. welke ver verwijderd of geïsoleerd zijn van de hoofdsteden of grotere steden.

De MOVILES zijn mobiele eenheden, als reserves geconcentreerd op de Comandancias (Afdeling der G.C.)

De VETERANOS, samengesteld uit leden der G.C., boven de pensioen gerechtigde leeftijd (50 jaar), zijn belast met de bewaking van gevangenis- en strafkampen, e.d.

De FRONTERAS en COSTAS zijn belast met de bewaking en fiscale dienst aan de grenzen en kusten. Onderdelen van dergelijke Comandancias zijn hiervoor ingedeeld bij de douaneposten, e.d., maar alle troepen van deze Comandancias dienen tevens als versterking der organisatie van de grenstroepen van het leger.

De TROPAS DE MAR vervullen de taak der G.C. in havens en baaien.

De ESPECIALISTAS hebben geselecteerd personeel, speciaal getraind in de bestrijding van fraude en smokkelhandel.

IV. De organieke indeling:

De organieke indeling heeft als basis de infanterie-compagnie of het cavalerie-escadron van het leger. Zij staan onder het bevel van een kapitein. Deze compagnieën zijn weer verdeeld in secties of pelotons, o.c.v. een subalterne officier.

Bij de RURALES b.v. zijn deze secties weer verdeeld over een aantal posten (puestos), gevestigd in de verschillende dorpen van het district. (Meestal worden 3 puestos bezet door een sectie, d.w.z. c.a. 6 man per post)

Een of meer compagnieën, al of niet met een afdeling cavalerie, vormen een COMANDANCIA, o.c.v. een luitenant-kolonel.

Twee of meer Comandancias vormen een TERCIO, o.c.v. een kolonel.

Een aantal Tercios vormt tenslotte een ZONA, o.c.v. een brigade-generaal, welke direct onder de bevelen van de Directeur-Generaal der G.C. staat.

Indien afdelingen der G.C., zoals de zeegaande en de specialisten, welke deel uitmaken van een grens- of kust-Comandancia, niet voldoende effectieven hebben om een eigen Compagnie te vormen, dan worden zij ingedeeld bij een andere Compagnie van dezelfde Comandancia.

De G.C. richt zich naar de algemene reglementen van het leger en bovendien voor wat betreft zijn speciale taak naar zijn speciaal reglement.

V. Personeel:

De aspirant-leden van de G.C. komen voort uit de volgende 2 groepen: zoons van officieren van leger, vloot en luchtmacht (in practijk natuurlijk weinig), zoons van leden van de G.C., onafhankelijk van rang als eerste groep, en onderofficieren, korporals en soldaten van leger, vloot en luchtmacht als tweede groep. De selectie is streng; het personeel van de G.C. behoort tot het beste wat Spanje op dit gebied kan opleveren. De G.C. is bekend om de familie-traditie in het Korps, d.w.z., dat telkens meer de zoons van leden van het Korps dienst nemen daarbij.

VI. Officieren:

Commandanten en officieren van de Tercios der Grenzen (Fronteras) zullen in principe behoren tot het landleger, deel uitmakende van de ranglijsten der verschillende wapens daarvan. Een derde deel echter der kapiteins en luitenants van bovengenoemde Tercios kunnen behoren tot het Korps der G.C.

In de eenheden der Rurales, Veteranos, Costas en Especialistas, komen commandanten en officieren in principe voort uit het Korps der G.C.

De vacante plaatsen voor luitenant worden voor 50 % gevuld door onder-officieren der G.C., die tot officier worden bevorderd. Voor een derde deel dezer luitenants wordt de kapiteinsrang opengehouden. Majoorrang wordt op gelijke wijze als in het leger door examens e.d. behaald.

Alle plaatsen, welke zoals uit de hierboven beschreven wijze blijkt, niet gevuld worden door officieren, afkomstig uit het Korps der G.C., worden ingenomen door officieren van het leger, welke hierom verzocht hebben en die aan de gestelde eisen voldoen. Zij behouden echter hun plaats op de ranglijst van het leger.

Promotie vindt plaats, uitsluitend naar behoefte en met inachtneming van de regels daarvoor geldende in het leger.

VII. Inlichtingendienst:

Bij ieder Tercio en Comandancia is een aparte inlichtingendienst gevormd, onder bevel van de commandant van de voornoemde onderdelen, terwijl een majoor of kapitein met de dagelijkse leiding daarvan is belast.

Deze diensten verzamelen inlichtingen op militair, politiek-sociaal, justitioneel, enz. gebied, aan de hand van berichten, verkregen van de compagnieën, secties en posten, verspreid over het district van het onderdeel. Deze inlichtingen worden rechtstreeks gestuurd naar Sectie II van de Staf van het Directoraat-Generaal der G.C. Op het gebied van de inlichtingendiensten is dus wel een Comandancia in veel mindere mate ondergeschikt aan een Tercio dan wat de rest der dienst betreft.

VIII. De G.C. ten tijde van Staat van Beleg of Oorlog:

In geval van Staat van Beleg of Oorlog komt de G.C. automatisch ter beschikking te staan van de Kapitein-Generaal van het betrokken militaire district. Deze maakt volgens zijn oordeel gebruik van het Korps. Dit kan dus ook een optreden in militair verband betekenen. Zoveel mogelijk zal hij echter trachten de G.C. zijn normale dienst te laten verrichten. In het geval, dat een afdeling van de G.C. bij een in actie zijnd legerkorps of ander onderdeel wordt gedetacheerd, zal het worden ingedeeld bij de staf daarvan en in de eerste plaats een taak vervullen, die in grote lijnen overeenkomt met die van de militaire politie in de Angel-Saksische legers.

IX. Bewapening - Uniformen:

Bewapening.

Zowel in, als buiten dienst, draagt iedere G.C. een pistool in een holster met een draagriem over de schouder op de linkerheup gedragen, merk Astra 9 mm. In dienst is hij tevens bewapend met een Mauser-geweer (idem als het Spaanse leger), of een 9 mm. machine-pistool (sub-machine-gun). Het model komt overeen met het Duitse Erna-machine-pistool.

Uniform.

In dienst: tuniek met liggende kraag en broek, beiden van grijsgroene stof, halve laarzen (evenals in het Duitse leger), alleen wordt de broek ten dele over deze laarzen heen gedragen; als hoofddeksel de bekende glimmende zwarte steek, die in het veld soms overdekt wordt met groene stof. Op de 2 punten der kraag een ruitvormig rood metalen schildje met het embleem der G.C., een lictoren-bundel, gekruist door een zwaard. Specialisten en bij de douane ingedeelde G.C., dragen deze steek niet, maar een platte pet, van dezelfde kleur als de uniform.

Chauffeurs der G.C. dragen een platte pet met vermiljoen rode bovenkant.

Al het lederwerk, zoals koppels, patroontassen, holsters, e.d. zijn zwart gekleurd. Officieren dragen een rijbroek en hoge laarzen.

Buiten dienst: tuniek en hoofddeksel, idem in dienst; lange pantalon met hoog of laag zwart schoeisel.

G.C. behorend tot het militaire huis van Franco (herkenbaar aan rode uitmonstering op de verschillende uniformen) draagt khaki-kleurig uniform en is alleen herkenbaar door de steek.

X. GUARDIA CIVIL ALGEMEEN

Uit het voorafgaande blijkt, dat de taak der G.C. zeer veelomvattend is en op 3 terreinen ligt:-

1e. Politioneel (toezicht en eventuele arrestatie van verdachte individuen, handhaving der orde, bestrijding van banditisme en guerrillas, toezicht op verkeer, jacht- en visserij, bos- en bergbouw).

2e. Economisch (waken voor de nauwlettende uitvoering van economische en financiële voorschriften, tegengaan van smokkelhandel, zwarte handel en fraude, zowel in het binnenland van Spanje zelf als bij de douane).

3e. Militair.

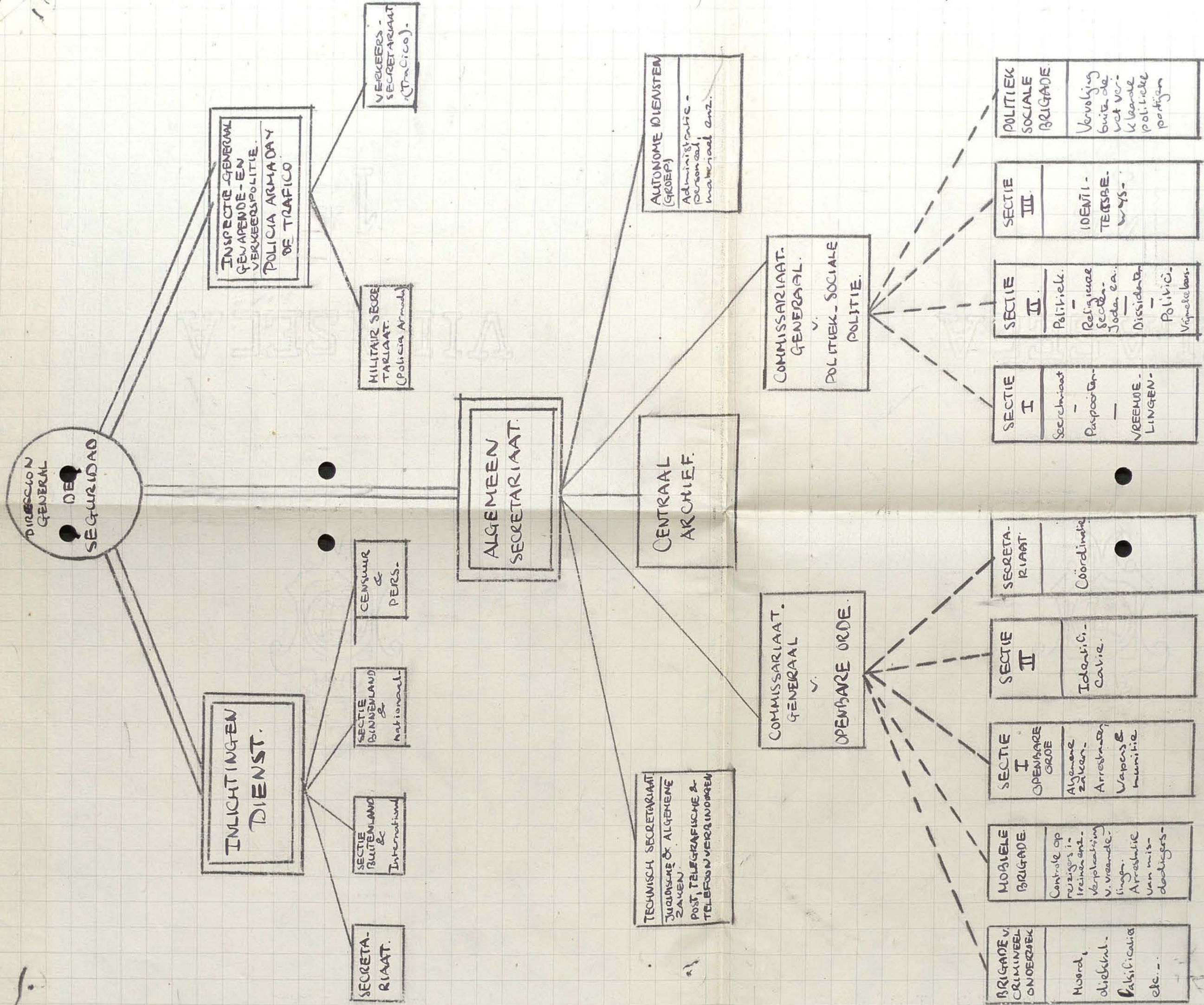
De gebieden, waar de G.C. in de eerste plaats optreedt, zijn het platteland, grens- en kustgebieden en douaneposten. In normale tijd verricht dit Korps geen politie-diensten in de grote steden. In tijden van nood of bijzondere gelegenheden kunnen zij hier echter direct voor worden ingeschakeld.

Bij het uitoefenen van zijn taak op het platteland, treedt de G.C. in principe nooit in de persoon van één man op, maar altijd met twee - het zo bekende "pareja"-paar. Dergelijke parejas vindt men op geregelde afstanden geposteed (dikwijls verdekt opgesteld) langs de wegen door heel Spanje. Zij oefenen controle uit op het voorbijgaande verkeer, waarbij ze vragen naar identiteitsbewijzen. Behalve deze posten langs de verkeerswegen, wordt patrouille gelopen door het hele district. Eveneens is in iedere trein, die door Spanje rijdt, een dergelijk pareja aanwezig. Hier

treden-

treden ze over het algemeen echter alleen maar op, indien dit voor de handhaving der orde noodzakelijk is. Directe controle op identiteitsbewijzen wordt door hen niet uitgeoefend, maar dit geschiedt vooral op de grote expresse-treinen door ambtenaren der Seguridad in burger.

Door dit systeem van patrouilles, posten langs de wegen, e.d. is het bijna onmogelijk om zich ongecontroleerd en onopgemerkt door Spanje te verplaatsen. Dit is gebleken in de afgelopen oorlog, waaruit bijna geen enkel geval bekend is van refugé's, die zonder een tijd in een gevangenis of kamp te hebben doorgebracht, Spanje zijn gepasseerd.

DIRECCION GENERAL DE SEGURIDAD.

Gpmi.

20 September

7

G/ 20726

GEHEIM

G I CS

U 4700 v - C 56 F/He.

29-8-47

Fascistische organisatie in Spanje.

Naar aanleiding van Uw verzoek, vervat in nevenvermeld schrijven moge ik de volgende aantekeningen plaatsen:

ad 1. De Falangistische studenten-organisatie komt niet voor. Over de verstrekking van vervalste paspoorten ontving ik gaarne meerdere gegevens, teneinde eventuele actie te nemen.

ad 2 en 3. Gaarne nadere bijzonderheden over de lijn Bazel-Barcelona-Argentinië.

ad 8. Indien mogelijk de bijzonderheden over de ontsnappingslijn België-Frankrijk-Spanje.

De namen en organisaties, vermeld in Uw schrijven, kwamen niet voor in mijn administratie, uitgezonderd een tweetal, genoemd in Uw schrijven dd. 10-5-47.

Ik zou het op hoge prijs stellen aanvullende gegevens van U te ontvangen.

Aan de Hoogedelgestrenge Heer

C.L.W. Fock,

Regerings-Commissaris in Algemene Dienst

Plein 1813 No 4,

's-GRAVENHAGE

HET HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
namens deze

L.POT.

KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

Antwoord te richten aan den
Regeeringscommissaris in Al-
gemeenen Dienst.

Plein 1813 nr. 4, Den Haag

U 4700 v - C 56 F/He.

's-Gravenhage,
Plein 1813, No. 4

29 Augustus

Volgno. OPGELEGD

1947.
- 2 SEP 1947

ACD/20726

GEHEIM

Ik moge verwijzen naar mijn brief dd. 10 Mei,
U 4700 b - C 56, betreffende het bestaan van fascistische
organisaties, o.a. in Spanje. Sedert dien zijn verschillende
aanvullende gegevens bekend geworden en wel de volgende :

1. Het is gebleken, dat het hoofdkwartier van de
Falangistische studenten-organisatie in Barcelona en
omstreken, de "Hogar del Distrito Universitario de
Barcelona", Paseo de Gracia No. 4, voor Pst. 500,-
Nederlandse paspoorten verstrekt aan politiek onbetrouw-
bare Nederlanders. De paspoorten worden opgekocht van
Nederlandse schepen.
2. Er is vastgesteld, dat de Duitser Grosse, wonende
Francoli 57/4e/1A te Barcelona, arbeidscontracten verzorgt,
waardoor het voor politiek onbetrouwbaren mogelijk wordt
om naar Argentinië uit te wijken. Deze Grosse zou in
contact staan met een zekere Feuz, Pfarrgasse 19 te Bazel.
3. Niet alleen Nederlanders, doch ook Belgische en andere
collaborateurs worden op deze wijze geholpen.
4. Ook is vastgesteld, dat geïnterneerden voor illegale grens-
overschrijdingen telkenmale door de ^{Spaanse} politie vrijgelaten
worden door bemiddeling van 2 borgen, die lid zijn van de
Falange.
5. De in de bijlage van de in mijn hogergenoemde brief van
10 Mei genoemde Lieutenant-Colonel José Juste IRAOLA was
Hoofd van de Spaanse contre-espionnage organisatie van de
Generale Staf. Op 19.7.1945 is hij van die post ontheven
in verband met ongeschiktheid.
6. De gangen van de eveneens in de bijlage van mijn brief dd.
10 Mei genoemde Jaime Foxá y Torroba zijn nagegaan, tenge-
volge waarvan ontdekt is, dat hij contact heeft met
Carlos ROCA, Calle Hilarion Eslava 16-1-d te Madrid. Van
deze laatste is vastgesteld, dat hij lid is van een
organisatie, waarvan ook een inlichtingendienst deel uit-
maakt, aangezien rapporten zijn aangetroffen, waarin wordt
gesproken over onze diensten en vroegere rapp orten, welke
rapporten zuiveré politieke, economische en militaire
inlichtingen bevatten.

-2-

HoogEdelGestrenge Heer Mr. L. Einthoven,
Centrale Veiligheids Dienst,
Voorstraat 68,
Gravenhage.

KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

Antwoord te richten aan den
Regeringscommissaris in Al-
gemeenen Dienst.

Plein 1813 nr. 4, Den Haag

's-Gravenhage, 29 Augustus 1947.
Plein 1813, No. 4

U 4700 v - C 56 F/He.

-2-

7. Carlos ROCA staatook in contact met Conde Amadeo de Lorgetil, wonende Avenida José Antonio 61 te Madrid en met pater Alonso Rodriques, directeur van het College San Rafael te Madrid, die o.a. in het begin van het jaar een Franse politieke vluchteling in vrijheid hebben doen stellen.
8. Van Britse zijde vernam ik, dat een Spaanse politieke réfugié, die op 14 Maart j.l. uit de gevangenis te San Sebastiaan is ontslagen, het volgende heeft medegedeeld:
- " De Belg Michel BOUSNEMAERE-VERNES (de laatste naam is de naam van zijn Moeder ??), 40 jaar, is in de gevangenis te San Sebastiaan opgesloten, na op 16 Januari 1947 de Frans/Spaanse grens clandestien te zijn overgekomen.
 - " De Belg André van den BERGHE, 43 jaar, en de Hollander Leo Pierre van Vuuren, geboren te Beverwijk op 14.3.1913, zijn om dezelfde redenen in de gevangenis te San Sebastiaan opgesloten op 25.2.1947.
 - " Bij hun aankomst in de gevangenis hebben deze personen medegedeeld, dat zij uit België gevlucht waren en door Frankrijk gekomen waren met behulp van een ontsnappingslijn, waaromtrent zij de volgende inlichtingen hebben gegeven:
 - " I-M. Jacques, Notaris te Mervicq Ramault (België)
 - " 2.Ch.Keneida, Directeur van Hotel Denis, Place de Jambluni No.17 te Brussel.
 - " 3. Klooster van de Dominicaners te Biarritz (BPyr)".
- Eventuele spellingsfouten zijn door ons overgenomen.

Ik zou gaarne Uw mening omtrent een en ander vernemen.

De Regeringscommissaris
in Algemene Dienst,

Mr. C.L.W. Fock.

KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

Antwoord te richten aan den
Regeringscommissaris in Al-
gemeenen Dienst.

Plein 1813 nr. 4, Den Haag

U 4700b - C 56 F/He.

KA 441
's-Gravenhage, 10 Mei 1947.
Plein 1813, No. 4

Hiernevens overhandig ik U doorslag
van een brief, die ik aan de Britten
richtte, naar de inhoud waarvan ik moge
verwijzen.

De Regeringscommissaris
in Algemene Dienst,

Mr.C.L.W.Fock.

De HoogEdelGestr.Heer Mr.L.Eindhoven,
Centrale Veiligheids Dienst,
Javastraat 68,
's-Gravenhage.

10 May 1947.

U 4700a - C 60 F/He.

SECRET

UNTERBOLN

Dear M.,

As we already discussed before, there are various indications that an organisation or organisations are in existence with fascist tendencies. It seems that fascists and national-socialists in various neutral countries are uniting in something like a "fascist international", the seat of which is apparently in Spain.

Two names of Spaniards involved are known, they are :

1. Jaime Foxá y Torroba, Calle Ibiza 1, Madrid.
Former provincial leader of the Falange and civil governor of Madrid.
2. Lieutenant-Colonel José Juste,
officer of the Air Force and Gestapo-agent during the war.
3. The last territorial chief of the Falange in Berlin, whose name is not yet known.

They have contact with Germans, Italians, and French and Belgian collaborators and it is likely - although the evidence is still very scanty - that the organisation finances escapelines for fascists and collaborators. The abovenamed Foxá was heard to say to a German in Madrid: "My chief is not Franco or one of his creatures, but Martin Bormann. Let us drink to our supernational fatherland and on Martin Bormann."

As I already mentioned previously, there are also indications that the same, or similar organisations, are working in Switzerland. A number of Dutch collaborators and traitors have fled to Spain. It has been established that organisation(s) are in existence which help them to escape from this country and to travel to Spain. In most cases, after having been interned by the Spanish authorities, they are quickly released by the Spanish police. They are further helped by the Spanish authorities with permits to remain in Spain and even with passports. They seem to have considerable financial support.

I will let you know further particulars on this subject as they come along, but in the meantime is it possible to check the above 2 names and find out the name of the last territorial chief of the Falange in Berlin? Any other information on this subject is also of great interest to me.

DOSS. No.:

CRT.: *MMA S-EN ROER B.*DATUM: *27. 8. 47*

PAR.:

TERRORISME DER SPAANSE MAQUIS

De ondergang van Losa del Obispo

(Van onze correspondent.)

VAN Valencia, het heerlijke Valencia, waarvan de ouden zeiden „coelum hic cecidisse putés,” het is een stuk van de hemel, dat op aarde gevallen is, en dat de Moren „Medina-bou-tarab”, de stad der vreugden noemden, van dit eeuwig onvolprezen Valencia voert een smalle stoffige weg, niet ver van de oevers van de Río Turia, tussen de huerta door en over Bur-sot en Benisano naar het einde van de wereld. Even voorbij Liria begint de weg langzaam te stijgen naar de Sierra del Sabinar. Vroeger voerde de weg over Ademuz en Torre Baja naar Teruel, maar heden ten dage verliest hij zich al voorbij Aras del Apuente in het rotsige kale land en aan gene zijde van de Río Guadalaviar is geen weg meer te bekennen. Wie van daaruit nog verder naar Santa Cruz en Casas Baja wil, trekt vijfhonderd jaren in de Spaanse geschiedenis terug. Voorbij de samenvloeiing van de Río de los Arcos en de Guadalaviar, niet ver van de vonder, slaan de schaarse reizigers een groot kruis en bevelen zich aan „La Virgen y Jesucristo,” aan de H. Maagd en Jezus-Christus, toe. Wat voorbij Aras del Apuente komt, weet niemand. Alleen de vijftig bewoners van Titaguas citeren een rijmpje, dat zegt: „In de Sierra del Sabinar blaffen de mensen en zijn de wolven heer!”

Aan deze weg lag tussen Casinos en Domeno het kleine dorp Losa del Obispo, hetgeen betekent: grazerk van de bisschop, ofwel bisschopsgraf. Tegenwoordig is de kleine plaats bekend als Losa del Pueblo, het graf van het dorp. Losa del Obispo is het Spaanse Ludice. Er is niets meer dan wat omgevallen, zwartgeblakerde

muren en de herinnering, dat hier eenmaal het dorp Losa del Obispo lag. Losa del Obispo hield op te bestaan op de onzalige dag, waarop de bende Maquis van een „commandante” van wie men zegt, dat hij zich „El Toro” noemt, haar laatste bezoek aan Losa del Obispo bracht. Er is weinig bekend omtrent de ondergang van Losa del Obispo: er is geen mens gebleven, die het zou kunnen navertellen. Slechts de mensen van Villar del Arzobispo en van Casinos en de Guardia Civil, die de hoof van zijn rijdier inspecteerde, hebben de rook gezien.

LAVENDEL VOOR „LA VIRGEN”

REEDS verschillende malen hadden Losa del Obispo en enkele omliggende gehuchten bezoek gehad van de Maquis, die levensmiddelen en wijn kwamen vorderen, en bij gelegenheid ook hier en daar een handgranaat door het raam naar binnen wierpen. En dan, enige weken voor de ondergang van Losa del Obispo, waren op een morgen de Maquis van „El Toro” verschenen. De ingangen van het dorp werden afgezet, „El Toro” zelf met twee adjudanten maakten hun opwachting bij de „alcalde” de burgemeester. Alles ging zeer ordelijk en zeer rustig. „El Toro” boog diep voor de burgemeestersvrouw en kuste haar hand, maar een kenner der Spaanse „cortesia” zou gezien hebben, dat „El Toro” geen „caballero” was. Op de vraag van de alcalde, wat men wenste, moet „El Toro” breed geglimlacht hebben, voordat hij met een buiging zei: „Alles, excellencia!”

Des avonds vertrok „El Toro” met zijn

bende: de gestolen huifkarren waren zwaar beladen met levensmiddelen en wijn, met sieraden en met de gemeentekas, die weliswaar geen grote last uitmaakte. „El Toro” was niet meer in staat om „la alcaldesa” nogmaals de hand te kussen: één zijner „milicanos” had zich over haar ontfermd... De uitgeplunderde en geruïneerde burgers van Losa del Obispo vernamen die avond, dat er een jonge Maquis een bouquet lavendel bij het beeld van La Madre de los Dolores, de Moeder van Smarten, had neergelegd.

STRAFEXPEDITIE

NA enkele dagen kwam de mare, dat de Maquis een dorp aan de bovenoep van de Río Turia totaal hadden uitgeplunderd, met muiliedrijvers langs de stoffige hete weg naar Valencia, het rijke Valencia, waar van 's morgens tot 's avonds de gitaren gonzen en de castagnetten klepperen. Traag begonnen de molens der Spaanse ambtenarij te malen: tien dagen later trok er een detachmentement der Guardia Civil met blinkende sabels en geoliede karabijnen en schetterende klaroenen langs de Río Turia in de richting van Benisano en Casinos: de strafexpeditie. Het was een late hete middag toen de eerste hutten van Losa del Obispo in zicht kwamen. De Guardias uit Valencia waren moe en vloekten in de rode avondzon. De commandant en zijn officieren stapten af in de „fonda,” de oude herberg, waarvan men zei, dat Cervantes er nog overnacht had. (In elk Spaans dorp vindt men wel een „fonda,” waarvan hetzelfde gezegd wordt.) De Guardias Civiles dronken de laatste wijn en „anis”, die in Losa del Obispo overgebleven was, en de Andalusiërs onder hen dansten 's avonds Malaguenas voor de kerk. In de „fonda” brachten de alcalde en de oudste dorpelingen hun rapporten uit. „Alles, excellencia!” had „El Toro” gezegd. Hij had „alles” genomen: Losa was geruïneerd. „Ja, voorbij Aras del

Apuente scheen het hoofdkwartier te zijn. Ergens in een rotshol, rechts van de weg naar Santa Cruz....."

**...WAAR DE WOLVEN
HEER ZIJN."**

DES anderen morgens — de bewoners van Losa zagen voor het laatst de zon boven de Sierra opgaan — trok de strafexpeditie verder de bergen in, naar Titaguas en Aras del Apuente. Of zij ooit met de Maquis van „El Toro” contact gekregen heeft, heeft nooit één inwoner van Losa del Obispo vernomen. Enkele uren, nadat de ruiterij het dorp verlaten had, zag één van de Guardias, die op een hoogte even achterbleef om de hoef van zijn paard te inspecteren, zware rookwolken opstijgen, van achter de horizon, waar Losa del Obispo lag. Kort daarop hoorde hij verre korte scherpe knallen en enkele doffe detonaties.

Toen het detachement in Losa del Obispo terugkwam, vonden de Guardias er geen levend wezen meer: bij de ingang van wat eens Losa del Obispo was geweest, stonden tientallen bloederige hoofden op lange staken langs de weg. De armelijke hutten waren al uitgebrand, de opgeblazen alcaldía smeulde nog en de „fonda,” waarin Cervantes overnacht zou hebben, was in elkaar gezakt. Het lijk van de waard hing aan een geblakerde boom, doorzeefd met kogels. Beide handen waren afgehakt. De alcaldía had men de ogen uitgestoken en door dolksteken in het onderlijf gedood. Tientallen mannen, vrouwen en kinderen, waren op het dorpsplein bijeengedreven en door handgranaten aan stukken gereten. Geen mens was er, die kon vertellen, hoe het drama zich voltrokken had. Maar er was geen verhaal nodig; er was slechts dit gebeurd: de Maquis van „El Toro” hadden wraak genomen voor verraad. De commandant van de Guardia Civil nam zijn sjako af en sprak het gebed van het eeuwige licht.

EN NIEMAND WEET...

Niemand kan met zekerheid zeggen, hoeverlen er in Losa del Obispo omkwamen; de Guardia Civil heeft het nooit verteld. Sommigen zeggen, dat het er honderdeachtig waren, anderen zeggen: driehonderd. Niemand weet immers precies hoeveel mensen er leven in een Spaans dorp, dat ergens in de Sierra del Sabinar ligt, en „waar de mensen blaffen en de wolven heer zijn.”

Wanneer de mensen uit Villar of Casinos u vertellen over de rookwolken, die ze die dag gezien hebben, slaan ze drie grote kruisen. Geen mens trekt er nu verder het land in dan Titaguas, en de plaats, die nu Losa del Pueblo wordt geheten,rijdt men als de pest.

Maar Rafael Martinez Garcia uit Villar del Arzobispo zegt u: „Zij zijn gestorven voor Spanje, en „El Toro” heeft gedood voor Spanje!” Gij begrijpt 't niet? Rafael Martinez Garcia is republikein: Rafael is vóór de Maquis, die strijden tegen Franco; hij is tegen de Maquis, die het volk uitplunderen en moorden.

„Het zijn dezelfde Maquis, Rafael, die 't munitiedepot bij Ciudad Real in de lucht lieten vliegen, en die Losa del Obispo uitmoordden en platbrandden. Dezelfde Maquis, Rafael!”

„Ik bewonder „El Toro” bij Ciudad Real; ik bewonder het volk van Losa, toen de handgranaten tussen hen gesmeten werden!”

„Wat weegt zwaarder, Rafael, het munitiedepot of Losa del Obispo?”

„Iguaal! Hetzelfde: beide „por Dios y por Espana!” voor God en voor Spanje! Lang leve „El Toro” en lang leven die van Losa del Obispo. En God weze hun zielen genadig! Het sterven valt licht in de Sierra, señor. Salud!”

Rafael Martinez Garcia heft zijn glas tinto op en drinkt op „El Toro” en op de doden van Losa del Obispo, met de afgehakte handen en uitgestoken ogen, „van wie wij tal en naam niet kennen.” Wie het begrijpen kan, begrijspe het.

De zon brandt. Een vrouw zingt in de witte morgenhitte: „En un barquito de vela, un día mi hizo a la mar, para ver a Espana, a Espana derde la mar.” „Eens ben ik sloop gegaan om Spanje te zien, om Spanje vanuit zee te zien. Rafael Martinez Garcia heft zijn glas voor de derde keer: „Mi Espana! Mijn Spanje!”

gesehen
C III 13/9 '47
C II 10/9 '47